

YETMİŞ YAŞIM MERHABA

1984

Aziz Nesin 1915-1995

İÇİNDEKİLER

Tülsü'yü Sevmek
Uçan Kuşlar Uçun
Kan Yüzüğü
Kimsenin İnanmadığı Öykü
Adem'le Havva Kendi Cennetlerini Kuracaklardı
Lin-min Artık Fiong Hua'dan Mektup Beklemiyor
Saçlarında ve Sesinde Güneşi Getiren Sevgili
Hiç Bozulmaz Usta'nın Keyfi Bugün
Masal Kız
Akbenekli Alsarı'm
Ne Çok Seviyorlardı Yaşlı Adamı

Hakkında

"Yetmiş Yaşım Merhaba" isimli öykü kitabı 1984 yılında yayımlanmıştır. On bir kısa öyküden oluşmaktadır. Yazar akıcı, sade bir dil kullanırken sık sık metaforlardan yararlanmıştır. Öykülerin dramatik, hüznü olduğu ve varoluşsal sorgulamalar içerdiği görülmektedir. Öyküdeki karakterler genellikle yalnız, mutsuz, hayal kırıklığına uğrayan, kendinden yaşça çok küçük genç bir kadına aşık olan, olduğu yaşında hissetmeyen, toplumsal normların ona uygun gördüklerine karşı çıkan kişilerdir. Yaşlı olan karakterlerin cinsiyetinin hep erkek olduğu görülmektedir. Aynı zamanda bu karakterlerin yaşlılığı ile yüzleşmekte, toplumun ona biçtiği rolü kabullenmekte zorlandığı görülmektedir. Öykülerin ortak temaları yalnızlık, yaşlılık, toplumsal normlar ve baskı, hayal kırıklığı, yabancılaşma ve aşktır.

TÜLSÜ'YE SEVMEK

Öykü

Telgraf hakkında Adam V.D.'ye mektup yazar. Yolladığı telgrafa şaşırmış olduğunu tahmin ettiğini söyler. Telgrafta "Seni seviyorum Tülsü" yazıyordu. Yazarken pek aklının başında olmadığını itiraf eder. O gün bir uyurgezer gibidir. Sonra neden böyle bir şey yaptığını anlatmaya başlar.

Adamın masasına oturan yabancı Tanımadığı bir şehirdedir. Tanımadığı şehirlerde kaybolmayı, yalnız kalmayı seviyordur. O akşam otelden çıkıp pahalı restoranlarda içmek istememiş, ara sokaklara sapmıştır. Yalnız kalabileceği bir masası olan restoran bulmuştur. Vestiyere yakın, tercih edilmeyen tek boş masadır. Adam sipariş verir, masaya konan karanfili koklar. İçkisini içerken başka bir adam içeri girer. Boş masa olmadığı için adama yanına oturup oturmadığını sorar. Adam isteksizce kabul etmiştir. Çünkü yalnız kalmak istiyordur.

Yabancı'nın işi Yanına oturan adam aynı onun verdiği siparişleri verir, onun gibi karanfili koklar. Benzer yaşlardalardır. Sohbet etmeye başlayınca adam karşılık vermek zorunda hisseder. Ne iş yaptığını sorar. Tülsü'yü seviyorum cevabını alır. Adam yanlış anladığını düşünüp, soruyu yineler ama aynı cevabı alır. Tülsü'yü sevmek dışında işi olmadığını, her gününü onu nasıl sevdiğini düşünerek ve varlığını herkese bildirip gerçek olduğunu daha çok kanıtlayarak geçiriyordur. Tüm işi gücü budur. Yetmiş yaşındadır. Adam, Tülsü'nün kim olduğunu merak eder.

Tülsü hakkında Dört, beş yaşlarındayken babası ile dükkanlarının önünde oturuyorlardı. Önünden bir kız geçmiştir. Uzun saçlı, on dört yaşlarında bir kızdır. Babasına bu kızla evleneceğini söylemiştir. Babası bu olayı o kadar çok anlatmıştır ki olay artık onun gözünde hep çok canlıdır. Tülsü o zaman gördüğü kızdır. Daha sonra farklı farklı yerlerde Tülsü'yü gördüğünü söyler. Metroya giderken

merdivende yanından geçmiştir. Kalabalıkta bir kere onunla çarpışmıştır. Birinde aynı otobüse binmiş, dört durak birlikte gitmişlerdir. Diğerinde uluslararası bir toplantıdır. Bir seferinde Akdeniz’de bir motelde saati ona sormuştur.

Adam durumu anlar Adam, Tülsü’nün her seferinde farklı yaşta ve görünüşte olduğunu anlar. Bazen sarışın, bazen esmer, bazen zenci, bazen çok genç, bazen daha olgun, bazen evli bir kadındır. Tülsü, onun bir anlık etkilendiği, aşk duygusunu hissettiği kadınlardır. Ama hiçbirine kavuşamıyordur. Sürekli ona kavuşmak için dünyayı dolaşıyordur. Kime Tülsü’ye olan tutkunluğunu anlatsa alay ediyorlardır. Alay etmeyen ilk kişi adamdır. Adam geçimini nasıl sağladığını sorar. Tülsü’yü sevmesine, düşünmesine engel olmayacak işler yaparak sağlıyordur. Tülsü’yü sevmesi yeterli değildir, herkese duyurmak istiyordur. Tülsü’yü sevdiğini, onun yaşadığını ve var olduğunu herkesin bilmesi için kalabalıklarda şarkı söylüyordur. Sesi de güzel değildir.

Tülsü’yü duyurmak için yaptıkları Her gittiği yerin postanesinden bilmediği bir adrese, kendi adresi olmadığından o kısmı da uydurarak seni seviyorum Tülsü diye telgraf çekiyordur. Pastanedekiler onu tanıdıkça alay ediyorlardır. Günde dört, beş telgraf çektiği oluyordur. Artık daha çok kişi bilsin diye hep başka pastanelerden telgraf çekiyordur. Telgraf çekmeye parası kalmayınca ünlü bir meydana gidiyordur. Orada herkes becerisini sergileyip kalabalıklardan para topluyorlardır. Adam da o kalabalıkta Tülsü’ye olan sevgisini haykırarak şarkı söylüyor, para topluyor, topladığı para ile telgraflar çekmeye devam ediyordur.

Kalabalıkta söylenen şarkı İki bu şekilde gece boyu sohbet eder. İhtikçe içerler. Taksii ile otellerine giderler. Adamı ertesi gün ünlü meydana gelmesi için davet etmiştir. Sabah uyanan adam, söylediği saatte oraya gider. Gerçekten şarkı söyleyenler, dans edenler, pandomim ve gösteri yapanlar vardır. Önlerindeki kutulara isteyenler para atıyordur. Kalabalıkta onu da görür. Bir sürü kişi vardır. Aşkını söylediği şarkı aslında bir haykırma gibidir. Sesi çirkindir ama acı çeken birinin inlemesi gibidir. Kullandığı cümleler ilk insanların can acısının ifadesi gibidir. Yüz yıl öncede, yüz yıl sonrada insanlar böyle bağıırıyor olmalı diye düşünür. Kimi alay ediyor, kimi söylediklerini not ediyor, kimi teybe alıyor, kimisi taş atıyordur. Taş atanları engelliyorlardır. Arada kulak tırmalayan, arada yürek burkan bir sestir.

Adamın gönderdiği telgrafın hikayesi Yığılıp kalır. Kabalık dağılır. Bir sürü para birikmiştir. Kendine gelince adamı görür. Onunla postaneye giderler. Gerçekten telgraf çeker. Söylediği gibi “ Seni seviyorum Tülsü” yazar. Postaneden çıkınca ayrılırlar. Artık başka şehre gidecektir. Telgraf atmadiği son bir postane kalmıştır. Oradan da atınca o şehirde işinin bittiğini söyler. Ayrılınca adam postaneye girer. Telgraf kağıdına “Seni seviyorum Tülsü” yazar ve bu telgrafı kime gönderebileceğini düşünür. Aklına V.D. gelir. Onun adresini yazar. Olanları bu şekilde anlatır.

Temalar

Aşk ve Tutku Adamın tanıştı yabancı bir kadından çok aşkın kendisine aşık gibidir. Kadınlar değişebilmektedir ama hissettiği duygu aynıdır ve o duyguyu biriyle yaşayabilmek için Tülsü’yü tüm dünyada arayıp durmaya devam ediyordur. Aşkın ve aşkı temsil eden kadının özlemi bir idea olarak yer almaktadır. Aşk, adam için varoluşsal bir anlam taşımakta ve varlığının anlamı, yaşamının amacı olmaktadır.

UÇUN KUŞLAR UÇUN

Kişiler

Adam Altmış yaşlarındadır. Yirmi sekiz yıldır evlidir. Bir oğlu ve bir kızı vardır. Oğlu bir bankanın müdürüdür. Kızının iki çocuğu vardır.

Öykü

Adamın özel güçleri Adam doğaüstü ve özel güçleri olduğuna inanmaktadır. Karısı dahil kimse ona inanmıyordur. Alay edenler vardır. Saygın ve başarılı bir adamdır ama onun bu iddialarına kimse anlam veremiyordur. İsterse karı yağıdırmayacağını, giden koca gemiyi durduracağını söylüyordur. Uçakların uç dediği için uçtuğunu, arabaların git dediği için gittiğini söylüyor ve hayvanlarla, cansız varlıklarla konuştuğunu iddia ediyordur. Karısı ona inansa başkalarına anlatma gibi bir derdi olmayacaktır ama karısı inanmadığı için tanımadığı insanlara sürekli kendisini inandırmaya çalışıyordur. Bu yüzden evliliğinde hep mutsuzdur.

Adam boşanır Yirmi sekiz yıldan sonra boşanma davası açar. Elbette karısının düşündüğü gibi deli olduğu düşünülmesin diye avukatlara ve hâkime, etrafa böyle söylemiyordu. Şiddetli geçimsizlik demiştir. Karısı da bu şekilde onaylayınca kolaylıkla boşanmıştır. Evini ve her şeyini bırakıp gitmiştir. Oğlu ve kızının ona kızdığını anlıyordu. Arkasından onun deli olduğunu düşündüklerini konuştuklarını fark etmiştir. Onu küçümsüyorlardı.

Adamın üzüntüsü Bir gün torununun doğum gününe çağırırlar. On oyuncak bir tren alır. Geçmişte çocuğuna da tren aldığını hatırlar. Hem geçmişini düşünür hem şimdi çocukları ile olan ilişkisini düşünür ve ağlar. Partide oğlunun doktor arkadaşı da davetliler arasındadır. Davet boyunca onu bırakmaz ve sürekli sohbet ederler. Artık parti bitimine yakın çok az kişi kalmıştır. Doktor sohbet ederken konuyu doğaüstü güçleri olan insanlara getirir. Adam oğlunun ve kızının onu bir psikiyatriste tedavi ettirmek için böyle bir oyun yaptığını anlar. Konuya hiç dahil olmaz ve susar. Doktor onunda böyle şeyler söylediğine dair direkt soru sorunca sohbete dahil olmak zorunda kalır. Üzüntüsünden gözünden yaşlar gelecektir. Kahkaha atar ve gülmekten gözleri yaşarmış gibi yapar. Adam hesaplı davranır ve onu bir akıl hastanesine kapatabileceklerini düşünür. Bir hekimin böyle şeylere nasıl inanabildiğini söyler. Oğlu ile bir yabancı ile vedalaşır gibi vedalaşıp ayrılır.

Çiftlikteki günler Geniş arazili, kentten uzak bir yerde çiftlik alır ve tek başına yaşamaya başlar. Çiftlik işlerini gören iki de çalışanı vardır. Deli demesinler diye artık kimseye bir şey kanıtlamaya, anlatmaya çalışmıyordu. Onu yalnız sanıyorlardı ama o çayırda, çimenle, yılanla, kargayla konuşabiliyordu. Ona cevap veriyorlardı.

Çiftliğe gelen kadın Bir gün bir kadın telefon eder. Çalıştığı konu üstüne onunla görüşmek istediğini söylemiştir. Adamın çiftliğinde görüşürler. İçki de içerler. Adam içkinin etkisi ile kimseye artık bu konuları anlatmayacağını söylemesine rağmen özel güçlerinden bahseder. Kadın hiç alay etmiyor, onu dikkatle dinliyordu. Ona inanıp inanmadığını söyleyince neden olmasın diye cevap vermiştir.

Adam ve kadının ilişkisi Kadının ona inanması o güne kadar hissetmediği güzel duygular hissettirir. Hiç o kadar mutlu olmamıştır. Kadın ondan otuz yaş küçüktür. İlişkileri başlar. Artık hiç kimsenin doğaüstü güçlerini bilmesine ihtiyaç duymuyor, kimseye anlatmıyor, derdine düşmüyordu. Çünkü ona inanan bir kişi vardır. Ona bir sürü mektup yazar. Bazılarını da yollamaz. Birbirlerini sevdiklerini söylerler. Bir gün yine buluşurlar. Buluşukları büyük kentte ikisinin de son gecesidir. Arkadaşlarıyla vakit geçirirler. Sonra baş başa kalmak için çıkarlar. Yağmur yapıyordu. Adam yağ yağmur der ve yağmur sabah dek yağmaya devam eder. Adam dünyaya dön dediğini ve dünyanın döndüğünü, garsondan şarap istediğinde şarabın geldiğini düşünüyordu. İçiyorlardı. Kadın onu artık tanıdığını ve onun aptal olduğunu söyler.

Adamın hayal kırıklığı Altmış yıl boyunca herkesten zeki olduğunu duymuştur. İlk kez biri aptal diyor. Diğerleri deli demıştır ama kimse aptal dememiştir. Kadın üsteleyerek aptallığını vurgulamaya devam ediyordu. Kadın uç dediği için uçakların uçtuğunu, git dediği için trenlerin gittiğini düşünmesinden dolayı böyle düşündüğünü söyler. Özel güçlerini kanıtlaması için giden uçağı dur diyerek durdurmasını, yağın kara dur deyince durdurmasını, hızla giden arabayı dur diyerek durdurmasını söyler. Adam itiraz eder. Adam deli olmadığını ve kimseye kötülük yapmak istemediğini anlatır. O yüzden bunları yapmadığını ve yapmayacağını söyler. Kadın aptallığını vurgulamaya devam eder. Adama Hz. Süleyman olmadığını, Hz. Süleyman'ın da masal gibi hikayelerle anlatıldığını söyler.

Adamın hayata bakışı değişir Adam tartışmaya devam etmek istemez. Müthiş bir acı ve hayal kırıklığı hisseder. Birçok kez onu sevdiğini söylemiştir. Özel güçlerine inanmıyorsa neyini sevdiğini düşünür. Genç ve zengin değildir. Yakışıklı da değildir. Onu gerçekten sevse söylediği şeylere inanacağını düşünüyordu. Artık ona da soğuk davranıyor, mektuplarında eskisi gibi yazmıyordu. Kadın bunun sebebini soruyordu. O ise bir buz sarkıtının göğsüne saplandığını hissediyordu. Dünyada Hz. Süleyman olduğunu söylediği son insan kadın olur. Artık kimseye bir şey söylemeyecektir. Artık kim olduğunu kimse bilmeyeceği için dünyadan geçip gidenin kim olduğunu kimse bilmeyecektir. Karısı için bir deli, sevgilisi için bir aptal ölmüş olacaktır. Adam yaşamın yine de güzel olduğunu söyler. Yaşamak gereklidir. Yaşamak için yüreğini ısıtması gerektiğine inanıyordu. Gökyüzüne haykırır. "Uçun uçaklar, geçin trenler, gidin arabalar, esin rüzgarlar, sevin insanlar" der.

Temalar

Kimlik/ Yabancılaşma Adam özel güçleri olduğunu savunuyordu. Bu durumu hiç olmazsa bir kişi ile paylaşabilmek kendini inandırabilmek derdindedir. Kimse ona inanmayınca kendini daha fazla anlatma ve inandırma çabası içinde oluyordu. Kimliğini ve olduğunu düşündüğü kişiyi çevresine ve insanlara

kabul ettirme çabası sonuçsuz kaldıkça yalnızlık duygusu içine girmektedir. İlişkilerinde hissedemediği kabul ve sevgi ihtiyacı karşılanmadıkça yabancılaşma duygusu ön plana çıkmaktadır.

Varoluşsal çabalar/Sevgi Adam yaşadığı hayal kırıklıkları, sevgi ve kabul görme ihtiyacını karşılayamaması sebebiyle bakış açısını değiştirir. Hayata devam etme gerekliliğini kabul eder ve bu karmaşa ile sıradanlık içinde anlam bulmaya çalışır. Çevresi ve dünya ile olan ilişkisini yeniden düzenler ve kabullenir. Bu kabullenme onda huzuru getiriyor diye yorumlanabilmektedir.

KAN YÜZÜĞÜ

Kişiler

Kız Genç bir bilimcidir. Konusu felsefe ve felsefe tarihidir.

Adam Simyacıdır. Duygusal ve tutkulu bir karakterdir. Bir simyacının el yazması mikrofilmini bulmaya çalışıyordur. Arkadaşı yardım için kızı önermiştir.

Öykü

Adam ve kızın tanışması Adam otelin salonuna girer. Adamla kız mektuplaşmış, adam kızdan yardım isteyeceğini bildirmiş ve kızda buluşmaya geleceğini bildirmiştir. Adamın gözüne ilk çarpan kızın ayakkabılarıdır. Önceli kız arkadaşından ayakkabılarını beğenmediği için, sebebini söylemeden ayrılmıştır. Kızın ayakkabıları hoşuna gider. Kızın bu denli güzel olabileceğini düşünmemiştir. Sohbet ederler. Kızın olur demesi çok hoşuna gidiyordur. Doğru da söyleyemiyordur. Bu sebeple daha çok hoşuna gidiyordur. Onun olur diyeceği şeyler sormak istiyordur.

Kız alaycı konuşur Adam daha rahat konuşabilmek için bir yere gitmeyi teklif eder. Kız olur der. Onu orman bahçesinde güzel bir gazinoya götürmüştür. Kız adama ne iş yaptığını sorar. Simyacı olduğunu söyleyince kız alay eder. Bu çağda simyacı kalmadığını söyler. Adam bu dünya oldukça son simyacılar da olmaya devam edecek diye belirtir. Kız alaycı konuşur. Çünkü eski simyacılar metali başka bir metale çevirecek felsefe taşı arayıp durmuşlardır. Taşı altına veya gümüşe çevirmeye çalışıyorlardır.

Simyacının evi Simyacı, kıza kendi ülkesinde iki yüzyıl önce yaşamış bir simyacının el yazması mikrofilmini göndermesini rica ediyordur. Kız bunun kolay olduğunu, halledeceğini söyler. Simyacı, kıza evine davet eder. Kız ona da olur der. Eve gidince kız çok şaşırır. Gerçekten bir simyacı olduğunu anlar. Ev, büyük bir kimya laboratuvarı gibidir. Eğri boyunlu balonlar, cam tüpler, sarmal soğutucular, hamlaç, havanlar, porselen kaplar gibi eşyalarla doludur. Pırıl pırıl parlıyordu. Laboratuvardan daha büyük salona geçerler. Tavana dek yükselen raflarda kitaplar vardır. Başka bir boş odaya geçerler. Kız bir şeyler yemeyi kabul eder. Adam kendi karışımı olan yeşil renkli bir içecek ikram eder. Kız ve simyacı uzun uzun öpüşür. Simyacı çok mutludur. Simyacı kıza onun felsefe taşı olup olmayacağını sorar. Kız neden olmasın diye cevap verir.

Simyacının hayalindeki hediye Simyacı ve kız birbirlerini öpmeye doyamazlar. Ayrılık hüznü içlerine çöker. Simyacı, kıza dünyanın ve tarihin en değerli armağanını ona sunacağını söyler. O da henüz ne olduğunu bilmiyordu ama canından, kanından bir armağan olmasını istiyordur. Terminalde zorlukla ayrılırlar ve vedalaşırlar.

Simyacı kıza bağlanır Simyacı için felsefe taşı olan kız çok değerlidir. Kızın onun boynuna sarılmalarını ve öpmelerini çok ciddiye almıştır. Bunun için kızın davranışları ve sözleri de geçerli sebeplerdir. Ama kız ondan farklıdır. Zamanı parça parça yaşayan bir kızdır. Tıpkı bir albüm seyreder gibi yaşıyordu zamanı. Hangi sayfada ise o resimle ilgilenir ama sayfayı çevirince bir önceki baktığı resimleri unuttur. Simyacı ile birlikteyken söylediklerinde samimidir ve gerçekleri söylüyordur. O anki duygularını o şekilde yaşıyordu. Ama ayrıldıktan sonra yaşamın başka bir parçasını yaşamaya başlamıştır.

Simyacı hediye bulur Simyacı kıza mektuplar yazar. Göndermesini beklediği el yazması mikrofilmi de hatırlatır. Ama kız hiçbir mektubuna cevap vermez. Simyacı, Felsefe Taşı'na dünyanın en değerli armağanını vereceğine söz verdiği için bunun ne olduğunu düşünmeye başlar. Yüreğinden, canından bir hediye olmalıdır. Günlerini bunu ve kızı düşünerek, kitaplar okuyarak, laboratuvarda çalışarak geçirir. Sonra ne hediye yapacağını bulur. Kendi kanındaki demirden bir yüzük yapacaktır. Bu Kan

Yüzüğü 'nü ona sunacaktır. Kendi kanındaki demiri ayrıştırıp almayı başarır. Fakat vücudundan aldığı kandan çok az miktarda demir elde edebiliyordu.

Kız mektupları yanıtlamaz Kız altı, sekiz ay gibi aralıklarla geliyordu. Bazen de Simyacı gidiyordu. Her geldiğinde aynı durum yaşıyordu. Simyacı, kıza neden mektuplarına cevap vermediğini ve el yazmasını mikrofili göndermediğini soruyordu. Kız da herkesin ona mektup yazdığını, kimseye cevap vermediğini söylüyordu. El yazması için de vakit bulamadığını belirtiyordu. Gittiğinde bu kez mektuplarına yanıt verip mutlaka el yazmasını göndereceği vaadinde bulunuyor ama yine sözünü tutmuyordu. Kızın verdiği yanıtlar onun kalbini çok kırıyor ama belli etmiyordu. Yan yanayken günlerini aşk dolu geçiriyorlardı. Ayrılırken Felsefe Taşı'nın gözleri dolu dolu oluyordu. Ama döndüğünde hiçbir haber alınamıyordu.

Yüzük için çalışmalar devam eder Bu sırada Simyacı kanını alıp içindeki demiri biriktirmeye devam ediyordu. Kıza hiçbir şey söylememiştir. Kız her görüştğinde daha sarardığını, hasta gibi görüldüğünü söylüyor ama ona ne yaptığını söylemiyordu. Yedi yıl boyunca verdiği kanından sonunda gerektiği miktarda demiri elde eder. Kendi eliyle demir bir yüzük yapar ve beğeneceği biçimi verir. Su yerine kanla çelikleştirir. Güzel bir kutuya koyar. Kızın ülkesine gider.

Simyacının kalbi kırılır O sırada kız başka bir zaman dilimin parçasındadır. Görüşmek için uygun olmadığını söyler ve bahaneler uydurur. Ama isterse ertesi gece için evine gelebileceğini belirtir. Simyacının kalbi kırılır. İsterse dediği için bozulur. Ama yüzüğü vermek için gider. Gittiğinde kız onu öper ama farklıdır. Eskisi gibi değildir. Adamın gücü kansızlıktan iyice azalmıştır. Kız adama çok zayıfladığını, hasta görüldüğünü söyler. Adam yıllar önce verdiği sözü hatırlatır ve hediye verir. Kız yüzüğe bakar, teşekkür eder ama pek önemsemez, sehpaye koyar. Adam beklediği tepkiyi göremeyince kalbi çok kırılır. Simyacı gider. Zar zor yürür, taksiye biner. Oteline döner. Bir daha görüşmeyeceklerini biliyordu. Ondan öncekiler gibi demiri altına dönüştürecek felsefe taşı o da bulamamıştır. Ama bir gün felsefe taşı bulacak bir simyacı çıkacak diye içinden geçirir.

Temalar

Aşk/Hayal kırıklığı Simyacı olan adam aşkını çok derin yaşamaktadır. Yaşadığı bu duygu onun tutkusunu, fedakârlığı gösteren bir unsur olan kan yüzüğü hediyesi olarak kendini gösterir. Fakat kız onun gibi zamanı bütün olarak yaşamamakta, parça parça yaşamaktadır. Kız ve simyacı hayata farklı açılardan baktığı için duygularını da farklı derinlikte yaşamaktadırlar. Simyacı'nın duygularına beklediği şekilde karşılık bulamaması öyküyü dramatik yapmaktadır. Simyacı manevi derinliği, tutkulu duyguları ve fedakarlığı temsil ederken kız, anlık duygular ve daha yüzeysel gibi görünen samimi duyguları temsil etmektedir. Bu farklılık hayal kırıklığı ile sonuçlanmıştır.

KİMSENİN İNANMADIĞI ÖYKÜ

Öykü

Birbirine aşık çocuklar Kız ve çocuk sekiz yaşındadırlar. Oğlan yuvarlak yüzlü, kara zeytin gözlü ve esmerdir. Kızın saçları uçuşan harman tozu renginde, gözleri bal rengindedir. Otuz kişilik bir sınıfta okuyorlardır. İkisi en ön sırada beraber oturuyorlardır. Okulda oldukları süre boyunca birbirlerinden hiç ayrılmıyorlardır. Derste sürekli fısır fısır konuşuyor, konuşmadıkları zamanda birbirlerinin gözlerine bakıp birbirlerini seyreliyorlardır.

Öğretmen çocukları ayırır Öğretmen bu durumdan dolayı onları ayırmak zorunda kalır ve oğlan çocuğunu en arka sıraya oturtur. Bu seferde kız ders boyunca hep arkaya dönüp bakıyor, oğlan da arkadan sadece kızın saçlarını izliyordu. Öğretmen kıza önüne dönüp dersi dinlemesi için uyarıda bulursa da kız ya unuttuğundan ya da kendini tutamadığından tekrar arkasına dönüp dönüp oğlana bakıyordu. Öğretmen bir gün çok kızar ve elinde cetvelle kıza doğru yürürken oğlan onun yerine kendisine vurması için itiraz eder.

Yaşlı adamın hayali Bu olayın üstünden yıllar geçer. Artık esmer oğlan yaşlanmış, saçları bembeyaz olmuştur. Birkaç kadın sevmiş, birkaç kadın tarafından sevilmiştir. Üç kere evlenmiş ve ayrılmıştır. Ama hala o bal renkli gözlü kıızı unutmamış, kimseyi onun kadar sevmemiştir. Yaşlı adam o kıızı genç bir kadın olarak tasarlıyordu. Aynı yaşta olmalarına rağmen anılarında kız büyümüş ama asla yaşlanmamıştır. Yaşlı adam o genç kadını bir gün bulacağına gerçekten inanıyordu. Gerçekten bir gün bal renkli, harman tozu saçlı kıızı bulur. Aynı yaşta olmalarına rağmen onun yarı yaşında gibidir. O genç kadının kesinlikle o kız olduğunu düşünüyordu. Kız sanki iki yılda bir yaş almış gibidir. Yine fısır

fısırt konuşuyorlar, birbirlerinden gözlerini alamıyorlardır. Konuşurken zamanın nasıl geçtiğini anlamıyorlardır.

Azrail'in gelişi Yaşlı adam genç kadına hiç kimseyi onu sevdiği gibi sevmediğini, en büyük sevgisi olduğunu söyler. Aslında söylemek istediği hiç kimsenin onu adamın sevdiği kadar sevmediği, sevmeyeceğidir. Genç kadın insanın son sevgisini en büyük sevgi sandığını belirtir. Yaşlı adam kadının ne demek istediğini anlamaz. Kendini tuhaf hisseder. Tam o sırada yanlarında bir adam görünür. Koyu siyah giysisi bembeyaz gömleği, siyah kravatı, ince uzun burunlu siyah ayakkabısı vardır. Yüzü kireç gibidir ve donuktur. Şık ve kibar görünüyordur. Gelen adam Azrail olduğunu söyler.

Adama kimse inanmaz Bir sessizlik olur. Adam hemen kendini toparlar ve çoktan beri onu beklediğini, gidebileceklerini söyler. Ama Azrail onun için gelmediğini belirtir. Kadını almaya gelmiştir. Yaşlı adam Azrail'in önüne fırlar ve onu değil kendisini almasını ister. Azrail şaşırır. Milyonlarca yıldır bir sürü insan canı almıştır ama hiç böyle bir olay yaşamamıştır. Azrail de kadın da adama inanmadığını, böyle bir şey olamayacağını söyler. Ne Azrail, ne genç kadın, ne de bu olayı duyanlar adama inanmıyordur. Ama bu dünyada hiç kimsenin inanmadığı bu öykünün doğru olduğuna inanan tek kişi öyküyü anlatan yaşlı adamdır.

Temalar

Fedakarlık ve Sevgi Çocukluktan başlayan saf ve masum bir sevginin yıllar geçtikçe tutkuya dönüştüğü görülmektedir. Bu sevgide fedakârlık ön plana çıkmamaktadır. Küçük bir çocukken öğretmeninin önüne atılan adam yaşlanınca da sevdiği kadın için Azrail'in önüne atılmaktan çekinmemektedir. Fakat böyle derin ve fedakâr bir sevgi kimseye gerçekçi gelmemektedir.

ADEM'LE HAVVA KENDİ CENNETLERİNİ KURACAKLARDI

Öykü

Adem ve Havva aşkı Adem ve Havva sırasıyla birbirlerine söylemlerde bulunurlar. Kaç bin yıldan beri, kaç yüz kez, dünyanın birçok yerinde ve birçok zamanında yaşamışlardır. Hangi zamanda, hangi yerde olurlarsa olsunlar onlardan başka hiçbir kadın ve erkeğin birbirini onlar kadar seveceğini düşünmemişlerdir. Birbirlerini bu kadar sevmişken hiçbir zaman birbirlerinin de olamamışlardır. Her zaman, her yerde aralarına giren bir engel olmuştur. Yaşamları acılarla sürmüştür. Amaçları birleştiklerinde kendi cennetlerini kurmaktır. Ama hep engel olunuyordur.

Kavuşamama nedenleri Bir kadın, bir erkek sırayla her seferinde bir araya gelmelerine engel olan durumları, kişileri söylemeye başlar. Kabileler arasındaki düşmanlık, aileler arasındaki kan davası, ailelerin ayrı dinlerden oluşu, ailelerin birinin yoksulluğu diğerinin varıllığı, ülkeleri arasındaki resmi düşünce karşıtlığı, aralarındaki çok büyük yaş ayrımı, evli olmaları, toplumsal baskılar, gelenekler ayrılımlarına neden olan sebeplerdendir. Gerçek yaşamda var olamamışlardır ama şiirlerde, öykülerde, ezgilerde, oyunlarda var olmuşlardır. Sanki insan soyu bütün ayrımlılıkları has sevgiyi yok etmek ve cennetlerini kurmaya engel olmak için uydurmuş gibidir. Onlar her şeyi yok saysa da insanlar izin vermemiştir. Birçok kez öldürülmüşlerdir bu uğurda.

Aralarındaki son engel Şimdi yeniden birliktelerdir. Kadının gözlerinden yaşlar akıyordur. Erkek bu kez cennetlerini kurmalarına engel olan şeyin ne olduğunu sorar. Kadın bu kez hiçbir engeli dinlemeyip cennetlerini kuracaklarını söyler. Son bir engel vardır. Kadın onu aşmalıdır. Adamın onu beklemesini söyler. Adam söz verir. Kadın, erkeği kimse ile konuşup, görüşmeyeceği, ondan başka kimsenin sesini duymayacağı ve yüzünü düşünemeyeceği, sadece onu düşünebileceği, aralarına kimsenin girmeyeceği bir yere götüreceğini söyler. Erkek orada yalnız olacaktır. Orası Yalnızlık Ülkesidir. Kadın, ölüm dışında hiçbir sebebin erkeğin yanına dönmesine engel olamayacağını, geldiğinde kendi cennetlerini kuracaklarını söyler. Erkek aşip geleceği engelin ne olduğunu sorar ama kadın yanıtlamayacağı için bağışlamasını ister.

Issız adaya giderler Erkek ve kadın yola çıkar. Erkek nereye gittiklerini bilmiyordur, kadın söylemiyordu. Kırk gün dağ tepe yürüyüp, kırk gün çöller, göller aşarlar. Deniz kıyısına gelince kırk kürekçisi ve kırk yelkeni olan tekneye binerler. Üç kez kırk gün ve üç kez kırk gece denizlerde çalkalanıp, dalgalarla boğuşup, sakın maviliklerde süzülürler. Bir adaya varırlar. Kadın o ıssız adada onu beklemesini söyler. Erkek ne zaman dönüp onu alacağını sorar. Mümkün olan en kısa zamanda diye yanıtlar. Hiçbir engel ve yasak kalmayacağı için döndüklerinde kendi cennetlerini kurabileceklerdir. Erkek ve kadın buna çok inanıyordur. Kadın adadan ayrılır.

Erkek yaşamını inşa eder Erkek adayı keşfeder. Bir saatte tüm kıyıyı dolaşabiliyordur. Gün içinde cehennem kadar sıcaktır. İçme suyu, nehir, çeşme yoktur. Adam günden güne orada kendine yaşam kurmaya başlar. Her akşam adanın en tepesine çıkıp bakıyordur. Önce su için yosun diplerine dudaklarını değdirir. Sonra çukur kazar. Kazıdığı çukura çamurlu sular dolar. Adama o su dünyanın en güzel suyu gelir. Yiyecek de yoktur. Önce sürüngenler, böceklerle beslenir. Taş ile kuş avlar. Kibriti ile sönmeyen bir ateş yakar. Çalı çırpılar toplar. Ateşte pişirdiklerini yer. Zamanla kayalardan içine su dolacak bir havuz yapar. Taşlardan oda yapıp, ağaç dallarından çatılar, yapraklardan perde yapar. Odaları arttırıp eve dönüştürür. Soğuk ve zorlu mevsim geldiğinde yıkılan evini her seferinde daha da sağlamlaştırır. Kadının hayali ve gelme düşüncesi ile her şeye dayanır. Balık, deniz canlısı yakalamaya başlar. Havuzunda biriktirdiği su ile etrafı sulayıp bitkileri yeşertir. Zamanla bazı meyve ağaçları ortaya çıkar. Göçmen kuşların gagaları, dışkıları ile tohumları getirdiğini düşünür. Çeşit çeşit meyve ağaçları ortaya çıkar. Elma, üzüm, incir, ilk çıkan meyvelerdendir. Yaban kazlarını ve avladığı canlı kuşları evcilleştirir. Yaptığı her şey ona dünyanın en iyi, en lezzetli, en güzel şeyi gibi geliyordur.

Erkeğin doğum günü Doğanın acımasız ve amansız koşullarına dayanarak, sevgilisinin dönüşüne dek yaşamını sürdürebilmek için gün doğumundan günbatımına kadar çalışıyordur. Her sabah uyandığında ilk iş adanın en yüksek tepesine çıkıp sevgilisini beklemek oluyordur. Her gün kayaya bir çentik atıyordur. Fark eder ki yirmi yıl geçmiştir. O sabah havuza yansıyan yüzünü seyreder. Çok yaşlanmıştı. Kendisini tanıyamaz. Gözlerinden yaşlar düzülür. Yetmişinci doğum gününde hiç çalışmaz. İki kişilik bir masa hazırlar. Üzümlerden içki yapmıştır. İki kişilik bardak koyar. Avladığı hayvanların etlerini kızartır. Çeşit çeşit meyveler masaya koyar. Yetiştirdiği çiçeklerle süsler. Ama o günde sevgilisi gelmez. Kendi başına sevgilisi varmış gibi kadeh kaldırır ve doğum gününü kutlar. O gün teknenin yolunu ilk kez gözlemez. Yirmi yıl boyunca her sabah ve her akşam bunu yapmıştır ama o gün yapmaz.

Kadın geri döner Tekne o gün gelir. Sevgilisi tekneden iner. Kadın geçen yirmi yılda bir gün bile yaşlanmamıştır. Sevgilisine seslenir, onu bulamayınca ölmüş olabileceğini düşünür. Ama sonra yaşadığı yeri bulur. Sofrayı görür. Birbirlerine sarılırlar. Birbirlerini öperler.

Erkek kendi cennetinden ayrılmak istemez Kadın, artık ona geldiğini, cennetlerini kurmaları için hiçbir engel kalmadığını söyler. Erkek artık kadının özgür olduğunu ama kendisinin özgür olmadığını belirtir. Kadın kıskançlıkla başka birisi olduğunu düşünür. Masaya bakar. İki kişiliktir. Erkek masayı o varmış gibi kurduğunu anlatır. Artık cennet olarak gördüğü adada dünyanın en güzel havuzunda, en görkemli tapınağından güzel evinde, dünyanın en tatlı suyunu veren kendi açtığı kuyuda olduğunu anlatır. Oradan ayrılamayacağını söyler. Kadın onu anlamaz. Uygar insanın yaşayamayacağı o koşullarda, acımasız sert doğada, yoksunluktan ve açlıktan kurtulmalarını ister. Binlerce yıldan beri bugünü bekliyorlardır. Erkek ise artık oradaki taşta, suda, bitkidedir. Oradan ayrılmak kendisinden ayrılmak olacaktır. Kadın orada kendi kendine yaptığı hiçbir şeyde yoktur. Yıllarca kadını beklerken kadının hiç olmadığını anlamıştır.

Kadın ve erkek kavuşamaz Kadın yine adadan ayrılıp cennetlerini kurmaları için teklifte bulunur. Ama kadın için çirkin görünen her şey, erkek için güzel görünüyordur. Emekleri vardır. Her yarattığı şey ile özdeşleşmiştir. Bu kez onları ayıran onların kendisi olmuştur. Kadın ağlayarak adadan ayrılır. Erkek, kadın gidince kadının içki bardağı ile kendininkini tokuşturur. Kadının sesini duyar. Yine bir gün dünyanın bir yerinde yeniden buluşacak ve cennetlerini kurmaya çalışacaklardır. Erkek ekler. Hiçbir zaman kuramayacakları cennetlerini kurma umutları hep olacaktır. Cennetlerinde olamayacak, yazılarda yaşayacaklardır.

Temalar

Aşk ve Toplumsal engeller Adem ve Havva yüzyıllardır farklı bedenlerde dünyaya gelen, çeşitli sebeplerden kavuşamayan aşıkları temsil etmektedir. Aslında onları şiirlere, yazılara, oyunlara, şarkılara konu eden sebep kavuşamamalarıdır. İnsan soyu her seferinde karşılıklı bir engel çıkarmıştır. Bunlar insan eli ile yaratılmış engellerdir. İnsanlığın yarattığı sistem aşıkların her seferinde ayrılımlarına, öldürülmelerine sebep olmaktadır. İnsanlar yüzyıllardır töre, gelenekler, mezhepler ve dinler, kan davaları gibi sebeplerle ayrırmakta ve çatışmaktadır.

Yabancılaşma ve yalnızlık/Kimlik ve Aidiyet Cennetlerini birlikte kurmak isterken, yalnızlığı ve yaşam mücadelesi sırasında kendi cennetini kuran erkek, emeği ile yaptığı her şey ile bütünleşir. Kadın yıllar sonra döndüğünde onunla ayrı bir cennet kuramayacak durumdadır. Çünkü yalnızken kurduğu cennet onun kimliği olmuştur. Kadın hep onun aklında, hayali yanı başında, umudundadır ama aslında hiç olmamıştır. Hala kadına aşıktır ama yalnızlığı içinde kendi cennetinden vazgeçememektedir.

LİN-MİN ARTIK FİONG-HUA'DAN MEKTUP BEKLEMİYOR

Kişiler

Lin-Min Yaşlı görünüyordur. Anlatıcı, onun elli ve yetmiş yaş arası olabileceğini düşünür. Saçları ağarmıştır.

Fiong-Hua Lin-Min'den gençtir. Anlatıcının kadının yaşının otuz, kırk civarında olduğunu düşünür. İncecik bir kadındır. Tarihçidir.

Anlatıcı Anlatıcı hakkında pek bilgi verilmemiştir. Farklı bir kentte ve uzun zamandır arayış içinde olduğu anlaşılmaktadır.

Öykü

Kafedeki buluşma Anlatıcı nice zamandır, nice yerlerde onları aradığını söyler. Artık bulmaktan umudunu kesmiştir. Saygon isimli bir kente yeni gelmiştir. Orada da yabancı bir gazeteci ile tanışmıştır. Gazeteci tanıdığı onu kendi ülkesinden bir karı koca ile tanıştırmıştır. Onu dışarı buluşmaya davet ederler. Ünlü dondurması olan bir kafeye davet ederler. Çilekli dondurması meşhurdur. Gittiği yerde onları fark eder. Başka bir masada konuşuyorlardır. Ümidi kesmişken onları o kentte o kafede görmek onu çok şaşırtır.

Adam onları inceler Adamın yüz hatlarından kesinlikle Vietnamlı olduğunu düşünür. Kadının yüz hatlarından Uzakdoğulu olduğu bellidir. Ama yüz çizgilerinden Vietnamlı olmadığını düşünür. Gözü, kulağı oradadır ama söylediklerini duyamıyordu. Yanındakilere belli etmemeye çalışıyordu. Masadakiler artık kalkmak isteyince, serinlikte biraz daha oturacağını söyler ve kalır. Herkes gidince bütün dikkatini diğer masaya verir. Dikkat çekmemek için bir dondurma siparişi daha vererek oturmaya devam eder.

Anlatıcının tahminleri Anlatıcı onlara bir isim bulmak ister. Uzak doğulu isimler düşünür. Adamın adının Lin-Min, kadının adının Fiong-Hua olacağına kanaat getirir. Onların zihninden geçenleri tahmin etmeye çalışır. Lin-Min'in kadına senin için ölebilirim diye söylediğini ve bu durumu tartmak için kafasında bir kurgu tasarladığını söyler. Haydutlar yolarını kesmiş, kadınların ırzına geçip paralarına el koyuyorlardır. Bir adam eşini kurtarmak isteyince onu hemen öldürmüşlerdir. Lin-Min öyle bir durumda ne yapacağını sorgular. Kimse duymayacağı için kendi kendine dürüst olmaya çalışır. Eğer Fiong-Hua'yı götürürken önlerine çıkmaya çalışsa, zaten silahlı da olduğu için hemen öldürülecektir. Susup izlemek de zordur. Önce öne atılmanın bir şey kazandırmayacağına kadar verir. Ama son anda sinirlenip karşı çıkarak ölümü göze alacağını anlatır.

Lin-Min'in kafasındakiler Kadın ona ne düşündüğünü sorunca Lin-Min hiç diyerek cevaplar. Anlatıcı, hiç demesinin sebebinin düşündükleri olduğunu düşünür. Adam, kadına canım, sevgilim demek istiyor ama kendini durduruyordur. Çünkü Fiong-Hua böyle kelimeleri kullanmayı sıradan buluyordur. Adam içinden seni seviyorum, canım, sevgilim sözcüklerinin altından daha değerli, değerini kaybetmeyen kelimeler olduğunu söylemek istiyordur. Ama söylemez.

Lin-Min'in hayal kırıklığı Adam, kadına çok sevineceğini bildiği halde neden mektup yazmadığını sorar. Kadın kimseye mektup yazmadığını söyler. Adamın kalbi kırılır. Onu başkası ile aynı efeye koymasına içerler ama bir şey demez. Fiong-Hua her ayrılışında yazarım diye söz veriyor ama mektup yazmıyordu. Lin-Min daha ilk görüşte ona aşık olmuştur ama Fiong-Hua ilk tanışmalarında ilgi duysa da zamanla sevmeye başlamıştır onu. Tekrar mektup yazacağına söz verir. Lin-Min yazmayacağını bilir ama sevinir, inanır. Niçin onu mektupsuz bıraktığını sorunca zamanı olmadığını, herkesin ondan mektup beklediğini söyler. Lin Min ona sık sık mektup yazar ama gururuna yediremez. Onları bir kutuda biriktiriyordur. Kendi mektuplarını bir yerde, Fiong-Hua'nın arada bir gönderdiği mektupları ayrı bir yerde biriktiriyordur.

Fuanf-Hua mektupları kafaya takar Kız, adama mektupları yakmasını ister. Adam o kelimelerin onun için canlı olduğunu, onları çok önemseydiğini, yakamayacağını söyler. İsterse ona geri gönderebileceğinin kendisinin yakmasını söyler. Fiong-Hua istemez. Lin-Min, kızın neden mektupları saklamasını istemediği anlamaya çalışır. Yaşı büyüktür, yakın zamanda öleceğini düşünüp başkalarının eline geçeceğinden mi istemiyor diye düşünür. Yaşlı bir adamı sevdiğini kimsenin öğrenmesini istemiyordur. Onu sevmiş olması utandırıcı mı, yaş farkını bu şekilde yaşayan ilk sevgili onlar değil diye sorgular. Fuanf-Hua susar.

Lin-Min alınır Fuang-Hua çok doğal bir şeyden bahsediyor gibi Lin-Min'in ölümünden bahsediyordu. Lin-Min ölünce o mektuplar kimsenin eline geçmesin istiyordu. Tarihçi olduğunu, konusunun tarih olmuş insanlar olduğunu, Lin-Min ölünce onun da üzerinde çalışacağını söyler. Lin-Min şaşırır. Bu rahatlıkla ölümünden yüzüne karşı konuşulması tuhaf gelir. En az yirmi yıl daha yaşayacağını ve Fiong-Hua'nın da yaşlanacağını söyler. Kadın yaşlanmayacağını söyler. En sonunda ölümünden sonra mektupların yakılması için noter tasdikli bir vasiyet senedi yapacağını belirtir. Kadın kabul eder. Adam artık bu konu netleştiği için rahatlıkla ona mektup yazabileceğini belirtir ama kadın tamam dese de yazmıyordu. Adam nedenini üstelediğinde kaç kere başladığını ama devam edemediğini, içinden gelmediğini söyler. Uzun bir sessizlik olur. Bu kez her zaman olduğu gibi boşluğu Lin-Min doldurmaz. Kadın havadan sudan konuşmalarla durumu değiştirmeye çalışır. Geçen sefer ayrılışları çok içten, dramatik olmuştur. Birbirlerinden zor ayrılmışlardır. Alana gelince karşı karşıya kalırlar. Bu sefer sıradan bir ayrılış oluyordu.

Lin-Min ve Fuang-Hua'nın gidişi Anlatıcı, masada oturan Lin-Min ve Fuang-Hua'yı göz hapsinde tutar. Çıktıklarında arkalarından yürür. Motosikletlerine binerler. Ama yol yoğun olduğundan Lin-Min hızlı süremiyordu. Nehrin olduğu caddeye kadar onları izleyebilir. Caddeye çıkınca motosiklet hızlanır. Lin-Min motosikleti rıhtımdan nehre doğru sürer. Nehre düşmez, nehrin birkaç metre üstünde havada uçuyordu. Adam şaşkınlık içinde kalır. Durmadan havalanan motosiklet iyice küçülmüştür. Buluta yönelmiştir. Koyu, kara bir bulut vardır.

Temalar

Aşk Bir ilişkide aşka ve sevgiye bakışın bireylere göre değişebileceği görülmektedir. Lin-Min karakteri aşkını, ilişkisini daha tutkulu ve derin yaşarken, Fuang-Hua karakteri daha yüzeysel yaşıyor gibi görünmektedir. Bir karakterin ilişki için daha fazla çaba sarf ettiği, kendini ilişkiye daha fazla adanmış olduğu söylenebilir. Aşk ve duyguların ölçüsünü belirlemek zordur. Derinliği, davranışa etkisi ve ifadesi bireylerin karakterleri ve duygu dünyalarından etkilenebilmektedir.

Hayal kırıklığı Lin-Min tutku ve derinden bağlılık ile yaşadığı ilişkisinde hayal kırıklığı yaşamaktadır. Mektuplarına karşılık verilmemesi, sevdiği kadının onu mutlu edecek şeyleri o kadar önemsememesi, adamın ölümünden olağan bir durum olarak bahsedebilmesi hayal kırıklığı yaşadığı bazı olaylardır.

Gizem/Sembol ve Hayaller Öykünün masalsı bir anlatımı vardır. Öykünün sonunda çiftin motosikleti bulutlara doğru sürerek kaybolmaları metafor içeren bir durumdur. Anlatıcı tarafından hayal edilen bir durum da olabileceği gibi aşkın yitimi ile birlikte gelen kayboluşu, ilişkinin dünyada tutunamamasını da simgeliyor olabilir. Aynı zamanda anlatıcının her yerde onları aradığını ve o kafede bulunduğunu söyleyerek çiftte yakışan isimler uydurması da gizemini koruyan bir durumdur. Çift, anlatıcı için bir anının, aşkın veya ilişkinin sembolü olabilir.

SAÇLARINDA VE SESİNDE GÜNEŞİ GETİREN SEVGİLİ

Öykü

Adamın aşkı Adama göre kadın güneşi yine saçlarında, sesinde, gözlerinde ve dudaklarında getirmiştir. Daha görüşmeyeli iki gün olmuştur ama adama iki ay gibi gelmiştir. İki saat sevgilisinden ayrı kalsa ayrılığın özlemini hissediyordu. Sevgilisinin yanındayken bile ondan ayrılacağı anı düşünüyordu. Kadın umursamazdır. Çünkü değiştirilemeyecek şeyleri kabul etmiştir. Adam olabilenle, olanla bir türlü yetinmiyordu. Birlikte geçen saatlerin tadını çıkarmak ona yetmiyordu. Yetinmek elinde değildir. Ona göre insan sınırlı yaşamı içinde kendine sınırlar koymamalıdır. Güzellikler sonsuzdur ve sevmek en güzel şeydir.

Arada kalmışlık Kadın, adama keyif vermek istediğini söyler. Aynı onun gibi o da keyif alsın istiyordu. Adama keyif veriyordu ama adamda hep ayrılacaklarının hüznü oluyordu. Adam kadına olan doyumsuzluğunun gittikçe arttığını söyler. Yedikçe acıkan bir dev gibi hissediyordu. Yaşamın koyduğu engeller olmasa bu doyumsuzluk sürer mi diye düşünür. Adam düşündükten sonra inanır ki yeryüzünde sevdayı onlar keşfetmiştir. Onlar gibi seven yoktur bu yüzden ne olursa olsun bu duygu onlarda tükenmeyecektir. Kadın arada bir saatine bakar. Geç kalmak istemiyordu. Sevgilisi yaşamın gerçeklerini çağırıyordu. Bir yanda yaşamın gerçekliği bir yanda kendisini gerçekten sevdiğine inandığı adam vardır. Kadın ikircimlidir. Sonunda bu çatışmanın yaşam gerçeğinin yengini çıkacağını ikisi de biliyordu. Kadın artık gitmelidir.

Adamın hayali O an adamın kafasında başka bir an yaşanır. Kadınla ağaçlı yoldan yürürler. İlk gelen otobüse binerler. Son durağa kadar giderler. İkisi de daha önce oraya gitmemiştir. Son durak onları bir terminale çıkarır. Rengini beğendikleri bir otobüse binerler. İkisi de nereye gittiklerini önemsemeyiz. Otobüste nereye gittiklerini şoförden öğrenirler. Oraya daha önce gitmemişlerdir. Mutlu olurlar. Yolda bitmeyen bir sohbet vardır. Kadın adamın omzunda uyur. Mutluluk hisleri hep devam eder. Gittikleri yerde güzel bir otel bulurlar. Sonra trene binmek istedikleri için ilk trene binerler. Manzaranın, yediklerinin, içtiklerinin tanıdı çıkarırlar. Nereye gittiklerinin önemi yoktur. Akıllarına gelen her şeyi birlikte yaparlar, akıllarına estiği gibi otobüse, trene binip giderler. Birlikte ilk kez bir yerde olmak onlar için çok güzeldir. Trendeyken büyük bir kentten geçerler. O an orada inmeye karar verirler. Bahçeli bir gazino denk gelir. Keman sesi duyarlar. Dans ederler. Kadın bir şiir okur. Konuştukları da onlara şiirin mısraları gibi gelir. Doyumsuzca öpüşürler. Uzun uzun dans ederler. Müzik durur. Bir süre müziksiz dönerler, birbirlerine uzun uzun bakarlar. Adam kadının saçlarını okşar. Kadın geç kaldığını belli edecek bir kelime söyler.

Adamın soruları O an başka bir gerçeklik başlar. Adam kadına yürürken ona bir gün nereye gittiğini bilmediği bir otobüse binip gitmek ve gelişigüzel inmek isteyip istemeyeceğini sorar. Kadın evet diye cevaplar. Palamarını çözmekte olan bir uzak deniz gemisine, nereye gittiğini bilmeden binmek isteyip istemeyeceğini sorar. Kadın ona da evet diye cevap verir. Nereye olursa olsun bir trene binmek isteyip istemediğini sorar. Bilmediği bir yerde, ormanda müzik dinlemek, dans etmek isteyip istemeyeceğini sorar. Kadın hepsini evet diyerek yanıtlamıştır.

Adam kadını özlemeye başlar Kadının özel arabasına binip yola çıkarlar. Adam, kadın geç kalmasın diye bir yerde iner. Kadına el sallar. İlk gelen otobüse biner. Nereye gideceği ve nerede ineceği belli olan bir otobüs yolculuğudur. Kadını özlemeye başlamıştır bile. Telefon edip güneşli sesini duyarım diye düşünür.

Temalar

Aşk Aşk adam için zamanın, mekânın, gerçekliğin ötesinde bir duygudur. Kadın ise hayatın sınırlarını kabul etmiştir. Aşkı ve yaşamın gerektirdikleri arasında denge kurmaya çalışmaktadır. Adam içindeki doyumsuzluk ile sadece aşkı yaşamak, zaman ve mekândan kendilerini soyutlamak istemektedir. Aynı ilişki içindeki bireylerin aşkı farklı anlamlandırıp, farklı şekilde yaşayabileceği görülmektedir.

HİÇ BOZULMAZ USTA'NIN KEYFİ BUGÜN

Kişiler

Adam Yetmiş yaşını geçeli birkaç ay olmuştur. Ünlü bir yazardır. Genç görünüyor, kendini genç hissediyordur.

Kadın Adamdan otuz iki yaş küçüktür. Tarihçidir.

Öykü

Usta hakkında Altmış yaşından sonra ona usta demeye başlamışlardır. Kendisine usta denilmesine bayılıyordur. Yetmiş yaşındadır ama genç gösteriyordur. Ancak ellisinde gösterdiğini söylüyorlardır ama o kendini kırk hissediyordur. Sevgilisi ondan otuz iki yaş küçüktür.

Kadınla olan ilişkisi Adam hem seviyor, hem sevilirdi. Kadını tanıdığı ilk gün kadının karşısında oturmuştur. Hiç erkeksi davranışta bulunmamıştır. En sonunda kadın “Beni öper misin?” demiştir. Kadını otuz yaşın coşkusu ve gücüyle öpmüştür. Kadın ile o gün yine görüşeceklerdir. Aradan uzun bir ayrılık geçmiştir. Onca zamandan sonra o gün akşam saatlerinde buluşana kadar zaman çabuk geçsin diye programını doldurmuştur.

Adamın aynadaki görüntüsü İlk önce gazetede röportaja gidecektir. Onun yaşındakiler röportaj için röportajcıyı evine çağırırmaktadırlar ama o yaşlı olmadığını kanıtlamak ister gibi kendisi gidecektir. Aynada görüntüsüne bakar. Yüzündeki yaşlanmışlıklar, izler dikkatini çeker ama dilini çıkarır, göz kırpar, kendini alaya alır. O gün sevgilisi ile buluşacağı için keyfini bozamayacağını aynadaki yansımasına söyler. Sevgilisi ile kendini hayal eder. Beni öper misin diye sesini düşünür. Yaptıkları yürüyüşü, uzun uzun öpüşmelerini hatırlar. Bu sırada kadınla arasındaki yaş farkını anımsar. Kendi yaşlılarını ve nasıl göründüklerini zihninden geçirir. Bedenine ayna da bakar. Yağ torbası gibi katlanmış göbeğine bakar ve sabahları jimnastik yapmaya başlamalı diye düşünür. Bir iki hareket

yapar ama ters bir hareketle ses gelir. Yine boş verir, o gün keyfini kimsenin bozamayacağını söyler. Sonra kadının onun görünüşüne değil olduğu gibi halini sevdiğini hatırlatır kendine. Kadın istese bir atleti sevebilirdi ama onu tercih etmiştir. Kendini rahatlatır.

Gazetede ki röportaj Röportaj için gazeteye gider. Usta diye karşılanır ve ağırlanır. Bir sürü gazeteci çevresindedir. O kadar çok fotoğrafı çekilir ki o kadar resmi ne yapacaklarını sorar. Usta diyerek sebebi anlatılır. Geçenlerde bir büyük yazar kaybedilmiştir, gazetede basmak için güncel resmini bulamamışlardır. Fırsat varken çekmek istemişlerdir. Adam bozulur ama belli etmez ve kafasına takmamaya çalışır. “Hiç bozulmaz Usta’nın keyfi bugün” diye içinden bir şiir gibi tekrarlar.

Radyoevindeki görüşme Merdivenden incekken takılır sendeler ama yine keyfinin bozulmayacağını yineler. Taksiye binip bir sonraki randevusu olan radyoetine gider. Birkaç radyocu orada ona ellerinde mikrofon sürekli sorular soruyorlardır. O arada da usta diye hitap ediliyordur. Bir süre sonra soru sorulmadan bile konuşun, konuşun diyerek mikrofon uzatırlar. Bu durumun açıklaması olarak geçenlerde ölen değerli bir sanatçının arşivde sesini bulamadıklarını söylerler. Usta, içinden o gün kimsenin keyfini bozamayacağını yineler. Stüdyoya alınıp ayrıca konuşmasını arada alırlar.

Usta işlerini bitirir Usta oradan çıkınca TV çekimi yapılacak yere gider. Çekim başlar. Her kameranın çekim yapması istenir. Açıklama olarak da usta bir sanatçı öldüğünde yayın için güzel bir filmini bile bulamadıklarını belirtirler. Adam çıkınca o gün hiçbir şey keyfini bozamayacağını söyler. Dışından söylediği için yoldakiler ona bakar. Okurlarına kitap imzalayacağı kitapçı dükkanına gelir. Sırası ile okuyucuların kitaplarına imza atar. Çocuğun birisi imzalanan kitabın değerinin yazar ölünce artacağı konusunda ailesine soru sorar. Çocuğun lafları anne ve babayı şaşırtır ve çocuğu uyarırlar. Usta’nın elleri titrer ama kimse keyfini bozamaz. Adam son okurlarına kadar kitapları imzalar. Neredeyse geç kalmıştır. O güne kadar hep kadın geç kalmıştır. O günde kadın yine geç kalır.

Kadın ve adamın görüşmesi Kadınla buluşurlar. Önceki yıl gittikleri deniz kıyısındaki yere giderler. Genç kadın, adama iki yüzyıl önce ölmüş ünlü birini sorar. Usta bildiğince anlatır. Genç kadın sonra başka bir ölüyü sorar. Usta ondan başka herkesle ilgilendiğini söyleyerek şaka yapar. Kadın ölenlerle ilgilendiğini, onun henüz ölmediğini söyler. Adam bozulur ama belli etmez. Kadın, usta ölünce onunla da ilgileceğini hatta ölürken son anında yanında olmak istediğini söyler. Adam kadına inat yaşamak ister. Yirmi yıl daha yaşayıp, doksan yaşındayken elli yaşında göstermeyi düşünür. Kadın o zaman yaşlı görünecektir diye varsayar. Usta bunları düşünürken kadın konuşmaya devam eder. Ölürken yanında olmak ister. Çünkü onu sevdiğini söyler.

Mesafeli veda Usta o gün kadının elini tutmaz, öpmez. Kol kola da girmezler. Kadın da ona sokulmaz. Arabaya binip kadının evinine yakın bir yere giderler. Geçen seferlerde, kuytu köşede uzun uzun öpüşüyorlar, kadın evine girince ısıklık çalarak oradan uzaklaşıyordur. Ama o gün birbirlerine sadece iyi geceler derler.

Aynadaki yansıma ile yüzleşme Usta evine döner. Şarkı mırıldanır gibi kimsenin keyfini bozamayacağını söyler. Aynaya bakarken de aynı şeyi söylüyordur. Aynadaki yansımasının gözünden yaş süzülüyordur. Ama kendisi ağlamazken böyle olmasına şaşıır. Kendi gözüne dokunur ama ağlamıyordu. Yansıması ise çok farklıdır. Kendi ağlamıyor ama aynadaki kendi ağlıyordu. Aynadaki görüntü kırk yaşında değil yetmiş yaşındadır. Usta kimse bozamaz keyfimi der. Aynadaki kendi keyif mi bıraktılar diye ekler.

Temalar

Yaşlılık Kendisine usta denilmesinden hoşlansa da ölüme yakın olduğunu hissetmekten hoşlanmamaktadır. Çevresi tarafından bu duruma karşı duyarsızlık söz konusu olsa da adamın inatla yaşama sevincini, zamanın güzelliğine dair inancını korumaya çalışmaktadır. Çevrenin yaşlı insanlara dair beklentileri ve tutumları adam tarafından reddedilmektedir. Fakat yaşadığı baskı sonunda kendisi ile yüzleşmesine, dış dünya ve iç dünyası arasındaki çatışmada yenik düşmesine sebep olur. Yaşlılık adamın ruhunda alınganlık, hüznün, kabullenme ile kendini göstermeye başlamıştır.

Aşk Hissettiği aşk duygusu adamı yaşından çok daha genç hissettirmektedir. Toplumun ona dayatmaları ve baskısı ile aşk gibi güçlü bir duygu sayesinde baş edebilmektedir. Fakat onun derinden hissettiği bu duygunun karşılığını bulamadığında tüm enerjisini, gücünü, direncini kaybettiği görülür. Hayata ve kendisine bakışı bir anda değişir. Yaşlı adam için vazgeçilmez ve eşsiz bir duygu iken genç kadın için sıradan, değişken ve tüketilebilir durumdadır.

MASAL KIZ

Kişiler

Yabancı Kısa boylu, tombulca, ak saçları gür, altmış yaşın üstünde, gözlüklü bir adamdır.

Manav Bir ayağı aksaktır. Karısı yıllardır yatalaktır.

Fırın ustası Çörek fırınının ustasıdır. Hiç evlenmemiştir.

Balıkçı Rum balıkçısıdır. Karısı iki çocuğunu bırakıp evden kaçmıştır. Üç aydır izini bulamıyorlardır.

Basımevi ustası Karısı onu kandırıyordur. Herkes bunu bilse de hiçbiri bunu yüzlemiyordur. Onu kınamıyorlar, ona acımıyorlardır. Hepsı birbirine acıyordur.

Öykü

Mutsuzlar Meyhanesi Tarlabası caddesi ile İstiklal Caddesi arasındaki daracık yan sokakta bir meyhane vardır. Basık tavanlı, küçük bir yerdir. İçerde altı küçük masayla bir içki tezgâhı vardır. Oturanlar dirsekleri ile birbirine çarpıyorlardır. Müdavimleri hep birbirini tanıyorlardır. Dertlerini, üzüntülerini biliyorlardır. Bir gün birisi gelmese merak ediliyordu. Ama meyhaneden dışarı adımlarını atınca her şeyi unutuyorlardır. Meyhanenin içinde çok yakınlardır, birbirlerini kınamıyorlardır. Oraya her gece gerçek dünyadan uzak ayrı bir dünya geçirmek için geliyorlardır. Hepsı sarhoş olmak için geliyordu. Bazen birinin anlattığı bir şeye tüm masalar kulak kesiliyordu. Bu bilinçli, programlı yapılmıyordu. Sonra herkes anlatan kişiyi dinleyip sorular sorup üzerine konuşuyordu. Bazen oraya gelen yabancı biri oldu mu herkes susuyordu. Yabancı kişi ortamdaki soğukluğu anlayıp rahatsız olup çabucak kalkıyordu. Aralarında yabancı istemiyorlardır. Buranın adı Mutsuzlar Meyhanesi olsa çok yakışacaktır. Çünkü gelenlerin hepsi mutsuzdur.

Meyhaneye gelen yabancı Bir gün meyhaneye bir yabancı girer. Manav, çörek ustası, basımevi ustası ve Rum balıkçının masasında bir sandalye boştur. Oraya oturur. Sessizce içer. Diğer yabancılar gibi ortamda hissettiği soğukluktan etkilenmez. Rakıyı susuz ve iyi içer. Bu meyhanenin havasını bozmayacağı anlamına gelir. Bir süre sonra yabancıların orada olduğu unutulur. Meyhane eski havasına döner. Sohbetler edilir. Rum balıkçı ve fırın ustası mutluluk üzerine konuşur. Konu devam ede ede herkesin başına yaşamı boyunca üç kere talih kuşu konduğu ve fırsatı kaçırırsa bir daha yakalayamayacağı rivayetine gelir. Herkes kaçırdığı aşklardan bahseder. Yabancıya da fikri sorulur. Yabancı talih kuşunun asla hiçbir avcı tarafından yakalanamayacağından bahseder ve o kuşu bir kez gördüğünü ama kaçırdığını söyler. Sonra hikayesini anlatmaya başlar.

Üç arkadaşın bağlılığı Üç arkadaşlardır. Birisi şairdir. Diğerleri çok beceriklidir. Kendisi ise ne şair ne beceriklidir. Ama gruptaki akıllı kişidir. Arkadaşlarına akıl verip, yol gösterir. Birbirlerine çok bağlı, birbirlerini tamamlayan üç kişidir. Birbirlerinden kopamadıkları için birisi nereye giderse onlarda onun peşinden gitmektedir. Şair arkadaşı her gittikleri yerde bir kıza aşık olduğu için o nerede kalırsa, nereye giderse onunla gezmekten perişan olmuşlardır. Geçimlerini de gördükleri her kişi ile iddialaşarak ve iddiaların çoğunu kazanarak sağlıyorlardır.

Masal kahramanı kız Bir gün masal kahramanı gibi bir kızla tanışırlar. Üçü de aynı kıza aşık olmuşlardır. Artık ayrılmaz arkadaşlıklarının sonuna geldiklerini anlamışlardır. Hepsı kızın etrafında pervane olmuşlardır. En sonunda durumu netleştirmek için kıza açılırlar. Kız, kimi seçeceğine karar vermek için o akşam ormanda geceyi birlikte geçirmelerini teklif eder. Becerikli olan her şeyi organize eder. Bahçeli evlerin olduğu bir yoldan geçerek ormana ulaşırlar. Taksi onları bırakır. Gece bir de gelip almasını söylerler. Yerler, içerler, sarhoş olup dans ederler. Taksi geldiğinde zaman çok hızlı geçmiştir. Kıza kararını sorarlar. Kız karar veremediğini söyler. Üçünden de vazgeçemeyecektir. Kim onun için ölümü göze alırsa onu seçecektir. O gece penceresini açık bırakacağını, kapısını kilitlemeyeceğini, odasına camdan kim girmeyi başarır ve gün doğmadan çıkıp giderse onu seçeceğini söyler.

Yabancı cesaret edememiştir Otele dönüp masal kızı onuncu kattaki odasına bırakırlar. Bir aşağı kattaki odalarına inerler. Yabancı odasına girip kızın üst kattaki oda penceresine ve aşağıya bakar. Düşme riski çok fazladır ve düşen kesin ölecektir. Yabancı cesaret edememiştir, ölümü göze alamamıştır. Bütün gece yataкта düşünmüştür. Sabah olunca kızın kapısının önüne gitmiştir. Becerikli arkadaşı kapının önünde sabaha kadar kıza yalvarmış ama kız ikna olmamıştır.

Hikayenin gerçeği Masal kızın kapısını çalıp şairi görüp görmediğini sorarlar. Şairin pencereden yanına geldiğini, sabaha dek şairle birlikte olduklarını, biraz önce pencereden çıkıp gittiğini söyler. O

an ıgıllıklar ve sesler duyulur. Aşağı indiklerinde şair arkadaşlarının taşların üstünde kanlar içinde kaldığını görürler. Masal kızın yüzünde donmuş bir gülümseme vardır. Masadakiler becerikli arkadaşlarına ne olduğunu sorar. Yabancı durumu izah eder. Bahsettiği üç kişide kendisidir. O gece yatakta kızın odasının kapısında yalvarmayı da, pencereye tırmanmayı da düşünmüş hiç birini yapamamıştır. Talih kuşunu kaçırmıştır.

Dergideki hikaye Meyhanedekiler ne iş yaptığını sorar. Cezaevinden yeni çıktığını, işsiz olduğunu söyler. Kimse neden hapse girdiğini sormaz. Yabancıya içleri ısınmıştır. Ama diğer geceler bekleseler de bir daha gelmemiştir. Bir gün manav, yabancıyı görür. Yabancı ondan alışveriş yapar. Manav meyhaneye gelmediğini söyleyince, bir dergi uzatır ve talih kuşunun orada yazdığını söyler. Meyhanedekilere bunu anlatır. Herkes anlattığının yalan olduğunu, onlara masal anlattığını söyler. Rum balıkçı ise herkesin yaşadığı bir olayın yalan olamayacağını söyler. Susarlar, düşünürler, içerler, konuşurlar.

Temalar

Pişmanlık Öykü, bireylerin yaşamları boyunca elde ettikleri ve bazen de kaçırdıkları fırsatları, karşılarına çıkan talih kuşlarını sorgulayan bir yapıya sahiptir. Farklı yaşam hikayeleri, farklı karakterler bir araya gelir fakat aynı olan şey herkesin ömründe en az bir kez karşılaştığı ve fırsatı kaçırdığı masalsı durumlardır. Bireylerin seçimleri ve belirsizlikler her hikayeyi farklı bir biçime soksa da özdeki durum aynıdır. Yabancı'nın anlattığı hikayedeki üç farklı kişide bir kişidir. Bu bir kişi ruhundaki diğer yönleri cesaretle ortaya koyamadığı için bir fırsatı kaçırmanın pişmanlığı içindedir.

Mutsuzluk ve Arkadaşlık Meyhanenin adının Mutsuzlar Meyhanesi olması, oraya gelenlerin ortak noktasına işaret etmektedir. Meyhanenin daimi müşterileri o büyüü birkaç saat birbirlerinin en yakınları, sırdaşları, dert ortaklarıdır. Fakat meyhane dışında bambaşka bir gerçeklik içinde yaşamaktadırlar. Dış dünyada yalnız olsalar da orada yalnız hissetmemektedirler. Hepsinin ortak noktası hayatlarında onları mutsuz eden farklı olaylar yaşamlarıdır. Kimse kimseyi yargılamaz ve eleştirmez. Çünkü herkes, herkese acımaktadır.

AKBENEKLİ ALSARI'M

Kişiler

Adam Yaşlı bir adamdır. Genç kızın onunla röportaj yapmasından yazar veya ünlü biri olduğu anlaşılmaktadır.

Kadın Baş rengi gözleri, çam balı renginde saçları vardır. Genç ve akıllı bir genç kızdır.

Öykü

Söyleşideki kız Genç kız, adamın otel odasında ona sorular soruyordur. Sorduğu sorulardan çok zeki olduğu anlaşılıyor. Yaşlı erkek çok zorlu bir sevinin kısılcından kurtulmaya çalışıp, yeniden kendini bağışlatıp, yalnızlığına sığınmaya çalıştığı bir dönemdir. Yalnızlığını kişiselleştirmiş, somut hale getirmiştir. Son ihanetini unutup yeniden onu bağışlamasını istiyordur. Birçok kez yalnızlığına ihanet etmiştir. Yalnızlığına yalvarma aşamasında karşısında genç ve güzel kız çıkmıştır. Söyleşi bir saatten uzun sürmüştür. Adam kızın kendisine ilgi duyduğunu hissetmiştir. Onu daha yakından tanımak ve sohbet etmek için yabancısı olduğu şehirde onu yemeğe götürüp götürmeyeceğini sormuştur. Kız onu kendi oturduğu yer yakınlarına götürecektir. Aslında söz verdiği işine zamanında yetişmek için iki saat sonraki uçağa yetişmelidir. Ama bir kere geç kalmayı önemsemez ve kızla yemek yemek ister. Beş saat sonraki uçağa yer ayırtır.

Adamın kafası karışır Aylardan nisandır. Bir yere otururlar. Şarap içerler. Adam içinden kız ile olan yaş farkını düşünür. Bu ilginin, duygusunun uygunsuz olduğunun farkındadır ama bu duygu doğal olamasa da doğal dışı da gelmez ona. Başkaları ne der duygusunu bastırmaya çalışır. Kıza Alsarı'm demeye karar verir. Üç şişe şarap içerler. Adam içinden kıza Akbenekli Alsarı'm diyordur. Artık vakit yaklaştığından kalkarlar. Yürürken elleri birbirine değer. Adam büyük kentteki yaşamına döner. Orada kızı düşünür. O nisan gününü yanlış yorumlayıp yorumlamadığına, yaşlılığının ruhsallığı gereği erkeklik gücünü kendine ispat etmek için bunları böyle algılayıp algılamadığına kafa yorar. Kızın sözlerini ve davranışlarını düşünür. Zaman bırakıp kızın sonraki söz ve davranışlarından gerçeğe ulaşmaya çalışmaya karar verir.

Yalnızlık ve Aşk Öyküde yalnızlık kavramı karakter tarafından kişiselleştirilerek bir yoldaş görevi görmektedir. Yalnızlığın birey üzerindeki etkisi yalnızlığın insana kattığı karmaşık duyguları ifade etmektedir. Adamın yaşadığı her hayal kırıklığı, veda ve bitiş onu yalnızlaştırmakta, kendisine sığınmasına, kabuğuna çekilmesine neden olmaktadır. Yalnızlığına sığınarak kimsenin onu

kırmamasını sağlamayı amaçlasa da duygular her seferinde onu kolaylıkla başka bir dünyanın içine alabilmektedir. Aşk, kendine verdiği sözleri unutturup, gardını düşürmektedir. Adamın aşkını platonik olarak yaşadığı ve bu durum ile yüzleşince baş etmekte zorlandığı görülmektedir. Bu durumu fark ettiğinde gördüğü her şey eskisinden farklı görünüyordur.

Toplumsal normlar ve roller Yaşlı adam genç kıza karşı ilgi duyar ve kızın da onunla ilgilendiğini düşünür. Fakat toplumun yaşlı bir erkek ve genç bir kız arasındaki ilişkiye dair tutumu, normları duygularını kontrol etmesine, bastırmaya çalışmasına neden olmaktadır. Yaşlı adam yanlış anlama ihtimali üzerinde durarak genç kızın her söylediğini, yazdığını ve yaptığı davranışı ayrıntılı bir şekilde incelemektedir. Yanlış anlamlar bulmaktan korkmaktadır. Toplumun ona uygun gördüğü rol dışına çıkmak yeterince ona zor gelirken, genç kız ile arasında yaşanan yanlış anlaşılma onu büsbütün mutsuzluğa sürüklemektedir. Toplumsal normların ve algıların bireysel özgürlükleri, duyguları sınırlandırdığı ve baskı altına aldığı görülmektedir.

Ölüm Yaşlı adamın ölüme hazırlanışı ve yalnızlığı ile ayrılma ihtimali kalmadan bütünleşmesi varoluşsal bir sorgulamayı da beraberinde getirmektedir. Ömrünün sonunda ve ölüme giderken yalnızlığını kabullenerek hesaplaşmasını bitirmektedir.

Yaşlılık ve Zaman Yaşlılık yalnızlık, hüznün, hesaplaşma başkaldırı gibi bir çok farklı duygusu beraberinde getirmektedir. Yaşlı adamın kadına hissettikleri ile beden algısı ve ruh dünyası değişim göstermektedir. Genç kadının da yaşlandığında geçen zamanın ve anıların gerçekliğini ispatlama çalışması hızla geçip giden zamana ve varoluşsal bir hesaplaşmaya işaretir.

NE ÇOK SEVİYORLARDI YAŞLI ADAMI

Öykü

Yaşlı adamın yakınları Yaşlı adamın aile bireyleri kalabalıktır. İki kızı, üç oğlu vardır. Hepsi evlidir ve çocukları vardır. Adamın bir sürü torunu vardır. Çocuklarından kimi aynı kentte, kimi başka kentte, biri de Almanya'da yaşıyordu. İki kız, bir erkek kardeşi vardır. Kardeşlerinden biri Avusturalya'dadır. Karısından boşanalı on beş yıl oluyordu.

Adamın yalnızlığı Eskiden evi kalabalıktır. Geleni gideni, ilgileneni çoktur. Fakat artık yapayalnızdır. Onun yanına uğrayan, ziyaret eden, onunla ilgilenen kimse yoktur. Çocukları dört, beş bayramda bir uğruyordur. Bazı torunlarını çok uzun süredir görmemiştir. Eskiden mektup, kart atanlar artık neredeyse hiç göndermiyordu. Arkadaşları da arayıp sormaz olmuştur. Yakın akrabaları da onu hiç merak etmiyordu. Yakınları ilgiyi, ziyareti, aramaları kestiği ilk zamanlar biraz da kendisinden ilgi bekliyorlar diye düşünüp onları ziyaret etmiş, onlara mektup yollamıştır. Ama bu yaptığı da işe yaramamış, geleni gideni olmamış, kimse arayıp sormamıştır. Adam yalnızlığı yaşlılığın gereği olarak düşünmüş. Yaşlandıkça yalnızlaşması doğal bir durum sonucuna varmıştır.

Adam aşık olur Yaşlıdır ama yaşını hiç göstermiyordu. Dinç ve sağlıklıdır. Bir gün bir arkadaşının evinde genç bir kız ile tanışır. Kız ona ilgi gösterir. Adam yaş farkından dolayı bu durumun uygunsuz olduğunu düşünmüş ve kıza soğuk davranmıştır. Güzel ve genç kız sürekli evine gelip gitmeye başlamıştır. Adama duyduğu ilgiyi hep belli etmeye başlamıştır. Adam da karşılık vermeye başlamıştır. Dünyada ilk kez genç bir kızla sevişen yaşlı o değil diye düşünüyordu.

Çevredekilerin eleştirileri Adamın yaşamına renk ve ışık gelmiştir. Daha önce yaşamadığı bir mutluluk dünyasındadır. Bu durumun doğal sayılmayacağını ikisi de biliyordu. Birbirlerini kandırmıyorlar ama birbirlerini seviyorlardı. İlişkileri başlayalı bir buçuk ay olmuştur ki adamın hayatında başka değişiklikler de olur. Daha önceden onu arayıp, sormayan, ilgilenmeyen herkes onunla ilgilenmeye başlamıştır. Çocukları, torunları, kardeşleri, eski karısı, arkadaşları, yaşlıları sırasıyla yaşadığı ilişkiyi eleştiriyordu. Onun yaşamında adama yakışmadığını, onun için iyi olmayacağını, sağlığını düşündüklerini söylüyorlardı. Herkes iyiliğini istediğini, onu düşündüğünü ve onu ne kadar sevdiklerini belirtiyordu. Sonrasında ilişkilerinin uygunsuzluğunu, ilişkisini kesmesi gerektiğini, saygınlığını yitirdiğini söylüyorlardı. Onun yaşında genç kızlarla ilişki yaşayanların kalpten öldüklerini, uygunsuz durumlarda insanlara rezil olduklarını anlatıyorlardı. Uzak akrabaları bile ortaya çıkmıştır. Ona en çok kızan yaşlılarının karılarıdır. Kendi kocaları da özenecek diye adama çok kızıyorlardı. Onu andropoza girmekle suçlayanlar bile oluyordu.

Yaşlı adam ve genç kızın ilişkisi Adam ve kız hiç kimseyi umursamıyordu. Birbirlerini sevdiklerini, başka bir şeyin önemli olmadığını söylüyorlardı. Adam ve kız bir süre sonra gelenlerden dolayı daha

çok dışarıda vakit geçirirler. Park, bahçe ve gazinoları dolamaya başlamışlardır. Bu seferde dışarıda onları gören tanıdıkları iğnelemelerde bulunuyorlardır. Genç kıza onun yaşında bir adamın o saatte uyuması gerektiğini söylüyorlar, içki içtiklerini görse o yaşta birinin içki içmesinin zararlı olduğunu söylüyorlardır.

Yaşlı adam ve genç kız ayrılır Adam bir gün kıza hayatı boyunca gerçek mutluluğu onunla tattığını söyler. Ama çevrelerindeki mutsuz insanlar, mutluluklarını yaşamalarına izin vermeyecektir. Kız, adamın göğsüne yaslanıp uzun uzun ağlar. İkisi de büyük üzüntü ve acı içinde birbirlerinden ayrılırlar. Yaşlı adam yine evine kapanır. Artık oğulları, kızları, torunları, eski karısı, yakınları, akrabaları, dostları rahattır. Kimse yine arayıp sormamaya başlamıştır. Kimse evine gelmiyor, mektup yazmıyordur. Yaşlı adam gerçekten yaşlanmış olduğunu anlar. Yetmiş yılda yaşlanmamış ama iki ayda yetmiş beş yıl birden yaşlanmıştır.

Temalar

Toplumsal normlar/Duyarsızlık Yaşlı adamın çevresi ve ailesi ona karşı duyarsız ve ilgisizdir. Nasıl olduğu, ne yaptığı ve ne hissettiği ile hiç ilgilenmemektedir. Fakat yaşlı adam, kendinden yaşça çok küçük bir genç kızla mutlu bir ilişki yaşamaya başlayınca bu durum hoş karşılanmaz. Toplumsal olarak normal görülmeyen bu durum insanlara uygunsuz görünür. Herkes ona karışmaya, nasihatler vermeye, onu eleştirmeye başlamaktadır. Onu ne kadar sevdiklerinden ve önemsediklerinden bahsederek iyiliğini istediklerini savunmaktadırlar. Ama aslında herkesin bu durum ile ilgili kıskançlığı, çıkar çatışması vardır. İnsanlar bencil, kıskanç ve samimiyetsiz davranmaktadırlar. Yaşlı adamın duygularını ve yaşamını önemseyen kimse yoktur. Toplumun bireyin mutluluğunu değil kendi çıkarlarını, normlarını önemsemesi bireyleri baskı altına almakta, duygusal olarak etkilemektedir.

Yalnızlık/Yaşlılık Belli bir yaşın üstündeki insanların giderek yalnızlaşması ve bu yalnızlığı normalleştirmek zorunda kalmaları bireylerin giderek daha yalnızlaşmaya, duygusal ihtiyaçlarını bastırmaya ve içlerine kapanmaya götürmektedir. Adam çevresi ve ailesi ile bağlarını güçlü tutmak ve iletişimi sürdürmek için elinden geleni yapsa da bir süre sonra durumu kabullenmek zorunda kalmaktadır. Toplumun yaşlılara biçtiği rol dışında bir yol seçtiğinde dışlandığı, eleştirildiği ve baskı altına alındığı için hayallerinden, özgür seçimlerinden vazgeçerek toplumsal kalıpları kabullenmek zorunda kalmıştır.

Aşk Öyküye göre aşk kalıplara, toplumsal normlara uymak zorunda olmayan derin bir duygudur. Çıkar ve farklı menfaatler olmadan da aralarında çok büyük yaş farkı olan partnerler aşkı ve tutkuyu yaşayabilmektedir. İleri yaşında aşkı bir genç kızla ile yaşayan adam kendini çok daha genç, sağlıklı, mutlu hissetmektedir. Hayata, ilişkisine ve benliğine olan bakışı yaşadıkları ve hissettikleri sayesinde olumludur. Fakat çevresi yüzünden bu aşktan vazgeçmesi her şeyi tersine çevirmektedir. Duygusal çöküntü fiziksel olarak da yaşlı hissetmeyi beraberinde getirmektedir.